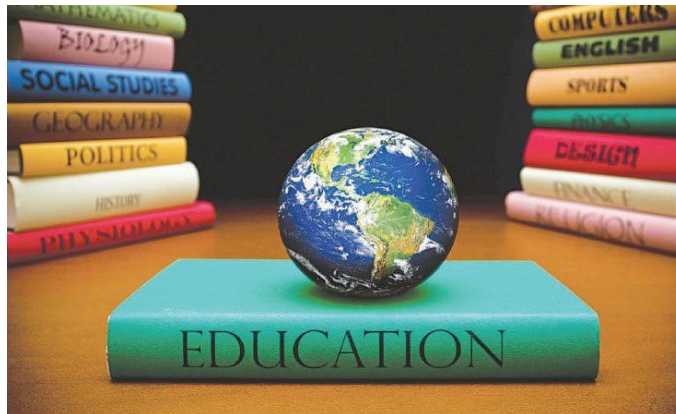

Качествено образование и другите цели за устойчиво развитие

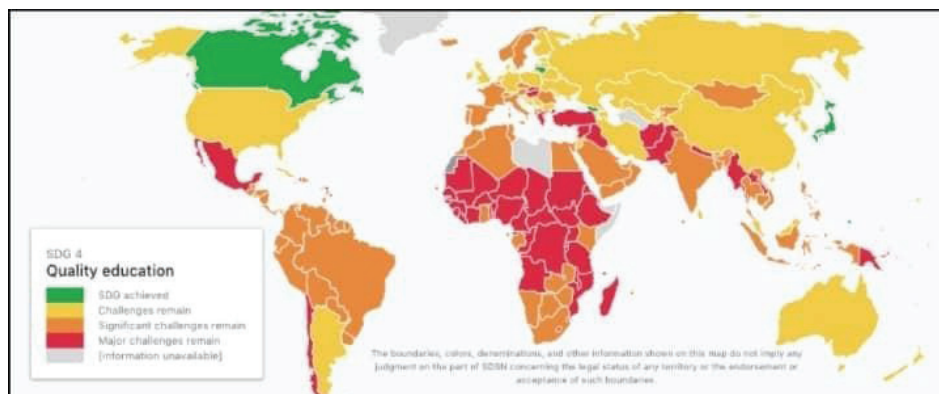
През септември 2015 г. ООН въведе новите Цели за устойчиво развитие, които наследяват Целите на хилядолетието за развитие. ЦУР очертават ново и амбициозно глобално усилие за намаляване на бедността и глада, подобряване на здравето, осигуряване на равенство, защита на планетата и др. Истински напредък няма да бъде постигнат, ако всички деца не получат качествено образование.

Фигура 1. Образованието като начин за придобиване на нова информация и знания

ЦУР 1. Без бедност

Образованието и бедността са пряко свързани. Образованието е един от начините за постигане на финансова стабилност. Според ЮНЕСКО е възможно намаление с 12% на нивото на глобалната бедност, ако всички ученици в страни с ниски доходи напуснат училище с основни умения за четене. ЮНЕСКО установи още, че една допълнителна година в образованието увеличава доходите на индивида с до 10 процента и увеличава годишния брутен вътрешен продукт (БВП) с 0,37%.

Фигура 2. Качественото образование включва здраве и бедност.

ЦУР 2. Без глад

Образованието е ключът към борбата с глада. Изследване на ЮНЕСКО показва, че приблизително 47 милиона деца от страни с ниски доходи изостават в образованието в резултат на недохранване в ранна детска възраст.

Образованието също е от решаващо значение за придобиване на необходимите знания за увеличаване на производството и с това доходите на фермерите, особено на жените фермери. Грамотността и актуалните познания могат да помогнат за предотвратяване на проблеми, които могат да доведат до бедствия като глад, наводнения, суши.

ЦУР 3. Добро здраве и благополучие

Образованието е от решаващо значение за обучението на хората относно злоупотребата с вещества и алкохол, превенцията и проблемите на психичното здраве. Качественото образование е свързано с по-малка уязвимост към рискове за здравето.

Може също така да помогне с информацията относно семейното планиране, репродуктивното здраве и сексуалното образование. Проучване на списание Lancet показва, че 4 милиона смъртни случая на деца са предотвратени поради глобалното повишаване на образованието на жените.

ЦУР 5. Равенство между половете

Образованието дава възможност на момичетата и жените да разгърнат пълния си потенциал – да бъдат равни с мъжете и момчетата – в своите домове, общности, всички обществени сфери, работни места и институции, като същевременно имат равни възможности за успех. Това също така слага край на традициите и практиките, които пречат на тяхното психическо и сексуално здраве.

Според Световната банка една допълнителна година в образованието може да увеличи доходите на жените с до 20%. Според същото изследване на Световната банка и Plan International някои страни губят повече от 1 милиард долара годишно, защото не обучават момичета и момчета на едно и също ниво.

ЦУР 6. Чиста вода и канализация

Образованието относно водата е важно за наблюдението на качеството на водата с цел намаляване на замърсяването. Обучението по тези въпроси помага за по-добро използване на водата, разработване на ресурси за повторно използване. Друго важно нещо е повишаването на осведомеността за значението на водата и по този начин насърчаването на всички хора да вземат активно участие в своите общности в по-доброто управление на водата и канализацията.

ЦУР 7. Достъпна и чиста енергия

Точно като образованието, достъпната и чиста енергия е от съществено значение за социалното, икономическото и екологичното развитие на една страна. По-добре образованите хора биха разпознали и придобили нови практики и технологии, които биха помогнали на самите тях и развитието на общностите. С образованието тези хора ще знаят как да изградят и поддържат енергийна инфраструктура, която ще поддържа страните им дълго време.

Образованието е от решаващо значение за постигането на ЦУР 7, защото насърчава енергийната ефективност и ни насърчава да проучваме други възможности и чисти енергийни източници.

ЦУР 8. Достоеен труд и икономически растеж

Образованието е един от най-силните двигатели на прогреса и икономическия просперитет. Качественото образование има за цел да намали нивото на безработица чрез увеличаване на достъпа до възможности за обучение. Той също така повишава осведомеността относно детския труд и има за цел да предотврати това да се случва във всички съществуващи форми.

Образованието дава възможност за продуктивна заетост, което означава, че жените и селското население, които са получили достъп до образование, са преминали от избор между селскостопанска или ориентирана към домакинството работа към работа с множество възможности за избор.

ЦУР 9. Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация

Когато хората станат по-образовани, е по-вероятно те да развият критични умения в техническите науки. Добре планираната инфраструктура позволява на децата да получат необходимите образователни възможности. По-добрата инфраструктура в отдалечените райони позволява на децата да ходят на училище лесно и бързо.

Инвестирането в наука, научни изследвания и иновации ще надгради индустриалните сектори навсякъде по света. В много доклади се отбелязва, че развитието на безжичните телекомуникации е позволило на страните, които изостават, да пропуснат инвестициите в инфраструктура, които по-развитите страни направиха през 20 век.

ЦУР 10. Намалени неравенства

Качественото образование повишава осведомеността за настоящите неравенства и допринася за гарантирането, че законите и социалните програми защитават предимно хората в неравностойно положение и уязвимите. Образованието също така помага за насърчаване на социалното, икономическо и политическо включване на всички, без изключения.

Тъй като отбелязваме подобреното образование на деца от различен географски, демографски и културен произход, се очаква да видим подобрение в неравенството в доходите на дадена страна. В 114 държави за периода 1985–2005 г. една допълнителна година средно образование е свързана с намаляване на коефициента на Джини (мярка за неравенството между индивидите) с 1,4 процента (УНИЦЕФ 2015 Инвестиционен случай за образование, цитирайки Patrinos и Psacharopoulos, 2013 г.).

ЦУР 11. Устойчиви градове и общности

Образованите хора са по-склонни да разбират, подкрепят и създават креативни решения, които осигуряват по-устойчиви градове и общности. Качественото образование предоставя знания и инструменти за мониторинг на качеството на въздуха и управление на отпадъците. Това е един от начините, по които общността се справя с изменението на климата.

Световната банка има Инициатива за устойчиви градове, в която са включени програми за повишаване на осведомеността, създаване на политически реформи и задачи, които изискват не само основно, но и напреднало ниво на образование.

ЦУР 12. Отговорно потребление и производство

Една от последиците от липсата на образование в много развиващи се страни е неправилното управление на отпадъците. Обучението на потребителите може да доведе до промени в начина на живот и по-информиран избор. Образованието трябва да е в посока на избор на зелени и екологични опции.

Качественото образование допринася за намаляване на генерирането на отпадъци чрез въвеждането на 5-те „R“ – отказ, намаляване, повторно използване, рециклиране и възстановяване. Чрез образование научният и технологичен капацитет в развиващите се страни може да бъде укрепен, като се премине към по-устойчиви модели на потребление и производство.

ЦУР 13, ЦУР 14 и ЦУР 15.

Климатичните действия. Живот под вода. Живот на сушата

Хората с по-високо образование проявяват по-голяма загриженост за благосъстоянието на околната среда. Образователните програми за околната среда са отговорни за важния напредък в националните и регионалните усилия за борба с изменението на климата, защита на водния живот и сухоземните екосистеми. Но този вид образование може да достигне пълния си потенциал само когато жителите на страната или региона имат основните умения за учене, които идват с основното и средното образование.

ЦУР 16. Мир, справедливост и силни институции

Образованието е инструмент за насърчаване на мира, справедливостта и равенството за устойчиво развитие.

Образованието е от решаващо значение за постигането на ЦУР 16, защото образованите граждани ще бъдат консултирани от вземащите решения в страната за неща, които засягат деца и възрастни. В по-развитите страни е по-вероятно точната информация да бъде представена на гражданите, както и основните свободи да бъдат защитени.

ЦУР 17. Партньорство за целите

Партньорствата са доказани като най-ефективният начин за постигане на силни резултати в развитието. Глобалното партньорство за образование е пример за това как съвместната работа може да подобри напредъка в образованието и други сектори на развитие. Когато най-важните играчи работят заедно, виждаме по-голямо въздействие с наличните ресурси. Виждаме реален напредък в страните от развиващите се страни, които се стремят да предоставят качествено образование на децата си и да се приближават все повече към глобалната цел за образование за всички.

Ресурси и допълнителна литература:

1. <https://www.sopact.com/perspectives/sdg-indicators>
2. <https://colectivocomunicacion.com>
3. <https://www.peace-ed-campaign.org/mk/17-ways-education-influences-the-un-sustainable-development-goals/>
4. <https://en.unesco.org/themes/education/sdgs/material/04>

